

Meldpunt voor Perspectief 2024

In 2024 heeft het Meldpunt voor Perspectief zich met toewijding ingezet om voornamelijk ongedocumenteerde Noord-Afrikaanse migranten in Utrecht te ondersteunen. Met een totaal van 176 geregistreerde cliënten hebben we aanzienlijke vooruitgang geboekt in het bieden van maatwerkoplossingen en duurzame perspectieven. Vijf personen zijn vrijwillig teruggekeerd naar hun land van herkomst, waarbij drie van hen nazorg ontvingen. Dertig anderen hebben ervoor gekozen om door te reizen naar een derde land, waarvan één inmiddels een verblijfsstatus heeft gekregen en drie in procedure zitten. Een aanzienlijk deel van onze doelgroep is doorverwezen naar gespecialiseerde zorg, zoals revalidatiecentra en intramurale woonvoorzieningen. Diagnostiek bij drie cliënten heeft geleid tot succesvolle plaatsingen in behandelingen die aansluiten bij hun specifieke behoeften.

Onze doelgroep kent een diversiteit aan achtergronden en situaties. Zo heeft een kwart van de cliënten minimaal tien jaar in Nederland verbleven, waarvan negen Nederlandse kinderen hebben. Naast trajecten gericht op terugkeer en doorreizen, hebben onze casemanagers een cruciale rol gespeeld bij het begeleiden van complexe casussen, zoals overdrachten aan het COA en de ondersteuning bij een nationale veiligheidsclausuur. Ons werk omvat casemanagement, veldwerk, coaching, GGZ-diagnostiek, juridische begeleiding, taalanalyses en praktische ondersteuning. Tegelijkertijd investeren we in onderzoek, beleidsadvies en de ontwikkeling van innovatieve tools. Tijdens de Koudweerregeling zetten we een zelfontwikkelde zelfredzaamheidsmatrix in, waarmee we de begeleiding nauwkeurig kunnen afstemmen en cliënten effectief kunnen doorverwijzen naar passende zorg. Onze focus ligt op het scheppen van condities voor een realistisch en duurzaam toekomstperspectief, afhankelijk van de unieke behoeften van de cliënten en de nationale en internationale wettelijke kaders.

Onze aanpak is gebaseerd op een cumulatieve benadering van resultaten, omdat trajecten zelden eindigen bij een enkele interventie. Behalve in gevallen van gedwongen uitzetting blijven we betrokken bij onze cliënten om een langdurig en duurzaam perspectief te waarborgen. Deze benadering weerspiegelt onze visie dat begeleiding een doorlopend proces is waarin de cliënt centraal staat. Het stelt ons in staat om voortgang te monitoren, bij te sturen waar nodig en nazorg te bieden, zodat elke stap – van diagnostiek tot stabilisatie, doorreizen met perspectief of vrijwillige terugkeer – optimaal wordt ondersteund.

Het cumulatief bijhouden van resultaten biedt ons bovendien een volledig overzicht van de impact van onze inspanningen. Dit stelt ons niet alleen in staat om individuele trajecten te analyseren, maar ook om bredere trends binnen de doelgroep te signaleren. Hierdoor kunnen we flexibel inspelen op nieuwe behoeften en consistent blijven in onze missie om duurzame oplossingen te bieden.

In ons factsheet presenteren we de belangrijkste kenmerken van onze doelgroep en een overzicht van de behaalde resultaten. In de casuïstiek verderop bieden we een diepgaand inzicht in onze interventies en laten we zien hoe we, ondanks de uitdagingen, concrete resultaten hebben kunnen realiseren.

Ons werk speelt zich af in een uiterst gecompliceerd en grensoverstijgend domein, waarin we te maken hebben met een dynamische, genetwerkte en fluïde doelgroep. Tegelijkertijd navigeren we binnen complexe nationale en internationale wettelijke kaders en asielprocedures, terwijl we samenwerken met diverse ketenpartners, ieder met hun eigen belangen. Deze combinatie vereist een strategische en flexibele aanpak die inspeelt op de voortdurend veranderende context binnen de migratieketen.

Binnen de Utrechtse aanpak spelen wij een essentiële rol. Als partner binnen het Overlastgevende & Criminele Vreemdelingen-overleg (OCV) werken we samen met gemeente Utrecht, DT&V, AVIM en politie aan structurele oplossingen. Via het Eropaf-netwerk signaleren en behandelen we problematiek binnen de doelgroep met maatschappelijke en zorgorganisaties. Tijdens de Koudweerregeling begeleiden we ongedocumenteerde Noord-Afrikaanse migranten naar zorg, opvang en toekomstperspectief. Onze integrale aanpak heeft directe impact op individueel en beleidsniveau en draagt bij aan humane en effectieve migratieoplossingen.

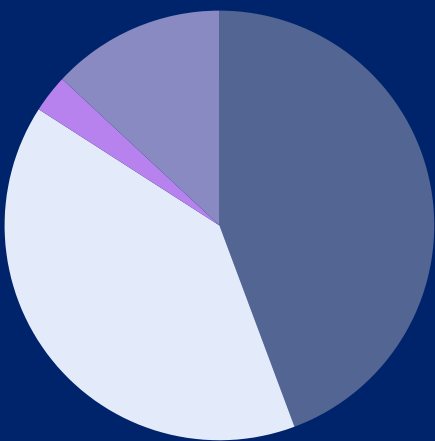
Factsheet 2024

Herkomstlanden

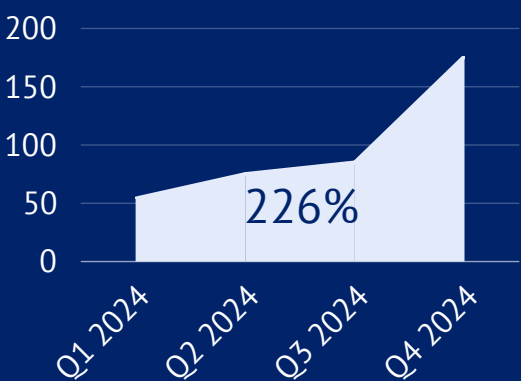
Caseload Meldpunt voor Perspectief Utrecht

Marokko	78
Algerije	70
Libië	5
Overige	23

Totaal 176

Groei caseload 2024

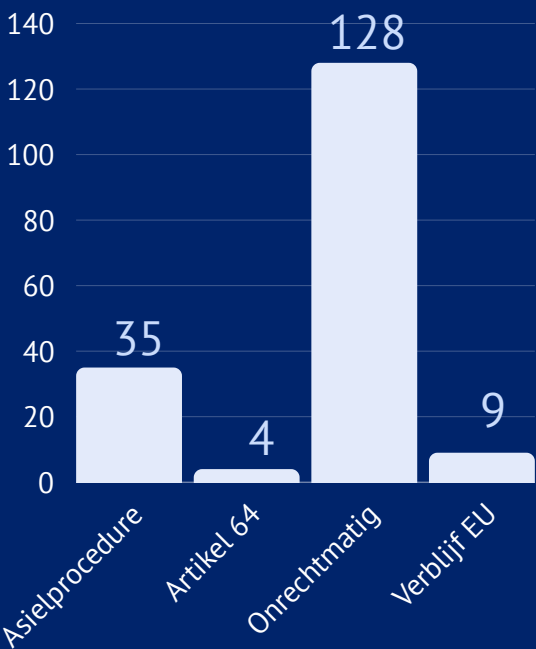

Beeld

50% van de betrokkenen is tussen de 20 en 30 jaar oud. De jongste persoon is 17 jaar en de oudste is 60 jaar

85% van de betrokkenen heeft een complexe medische achtergrond, voornamelijk bestaande uit ernstige verslavingen, psychiatrische aandoeningen en niet-aangeboren hersenletsel

Juridische posities

Wat valt op

Het aantal Algerijnen is in Q4 met 90% gegroeid ten opzichte van Q3 2024

Ongeveer de helft van de mensen die onrechtmatig in Nederland verblijven, heeft geen asielverleden in Nederland

Van de 176 personen hebben 9 een Europees verblijfsdocument. En 1 heeft de Spaanse en 1 de Italiaanse nationaliteit

Het land waar de meeste Dublin-claims aan gekoppeld zijn, is Duitsland

De meest voorkomende psychiatrische problematiek binnen deze doelgroep is verslaving, met name aan medicatie zoals Lyrica

Resultaten

- ✓ Er zijn 5 mensen vrijwillig teruggekeerd naar hun land van herkomst, en drie van hen ontvangen nazorg
- ✓ Er zijn 30 mensen doorgereisd, waarvan drie nog worden opgevolgd. Eén van hen heeft een Spaans verblijfsstatus gekregen, en drie zitten momenteel in een procedure
- ✓ Er zijn 18 mensen doorverwezen naar gespecialiseerde zorg
- ✓ Er is een terugkeertraject opgestart voor een cliënt vanuit een TBS-kliniek
- ✓ Er zijn 8 mensen overgedragen aan het COA vanwege lopende procedures
- ✓ Er zijn 11 mensen aangemeld voor de Persoonsgerichte Aanpak
- ✓ Bij 1 gedwongen uitzetting zijn we als medische escort meegegaan en hebben we nazorg verleend
- ✓ Er zijn 2 personen warm overgedragen aan VBL/DT&V

Interventies

Het Meldpunt voor Perspectief voert complexe interventies uit om deze doelgroep te begeleiden naar een realistisch en duurzaam toekomstperspectief. Dit omvat onder andere het uitvoeren van **taalanalyses** om herkomstlanden vast te stellen, het **herstellen van familiale banden** en het verrichten van **psychologische onderzoeken** om passende doorverwijzingen te realiseren. Daarnaast **traceren** wij personen die MOB zijn, zowel in Nederland als in hun herkomstlanden, en **bemiddelen** wij tussen terugkeerders en NGO's in die landen. Verder **ondersteunen** we bij presentaties en procedures bij ambassades en consulaten, om zo de terugkeer en re-integratie van onze cliënten zo zorgvuldig mogelijk te laten verlopen

Welzijn als vertrekpunt

Casus S.

S. werd door haar opvanglocatie naar ons doorverwezen vanwege haar vele psychiatrische uitdagingen, die door taal- en cultuurbarrières moeilijk te begrijpen waren, waardoor een verwijzing naar medische specialisten werd bemoeilijkt. Na het intakegesprek bij het Meldpunt voor Perspectief heeft onze GGZ-verpleegkundig specialist diagnostiek kunnen uitvoeren in haar moedertaal, het Marokkaans-Arabisch, met een diep begrip voor de culturele context. Dankzij de verkregen diagnose heeft S. nu meer inzicht in haar leven en kan ze zorgvuldig worden overgedragen aan een behandelaar.

Daarnaast zijn we nu in gesprek over de mogelijkheid dat S. verder reist naar Spanje, waar ze een netwerk in Málaga heeft en perspectief op werk als gediplomeerd kapster. Dit biedt haar de kans om haar leven op een positieve manier voort te zetten en haar vaardigheden in een nieuwe omgeving in te zetten.

Casus A.

A. werd door een ziekenhuis bij ons aangemeld. Hij was door zijn familie op de spoedeisende hulp achtergelaten met de mededeling dat hij een hartinfarct zou hebben gehad, en dat dit niet de eerste keer zou zijn, aangezien hij enkele jaren geleden ook een hartinfarct had gehad, wat had geleid tot niet-aangeboren hersenletsel. Na opname in het ziekenhuis bleek echter dat er geen hartproblemen waren, maar dat er wel behoefte was aan verpleegkundige zorg. Bovendien maakte het ziekenhuis zich zorgen over de familie van de betrokkene, die als agressief en dreigend werd ervaren. Wij hebben regelmatig de-escalerend moeten optreden en de zorgprofessionals ondersteund.

Daarnaast hebben we kunnen achterhalen dat A. een gezin met jonge kinderen had in Utrecht, waar hij jarenlang onder de radar door zijn netwerk werd opgevangen. Toen de zorgbehoefte echter complexer werd, konden zij deze niet langer opbrengen. Samen hebben we gezocht naar een passende vervolgplek en A. kunnen aanmelden bij een intramurale woonvoorziening die cultureel sensitieve verpleegzorg aanbiedt.

Casus T.

Tijdens de laatste koudweerregeling van 2024 hebben we T. ontmoet en onmiddellijk vastgesteld dat hij fysiek niet in staat was om op straat te leven. In zijn thuisland Libië was hij beschoten en had hij ernstige verwondingen aan zijn rechtervoet opgelopen, wat zijn mobiliteit aanzienlijk belemmerde. Het ontbreken van een stabiele opvangplek zou zijn gezondheid snel verder verslechteren.

Na een snelle controle bij de IND ontdekten we dat hij nog in een procedure zat. Via zijn laatst bekende adres konden we vaststellen dat hij op de HTL-locatie verbleef. We hebben contact opgenomen met deze locatie en hem in eerste instantie doorverwezen naar Ter Apel om zich aan te melden voor opvang.

Echter, T. heeft aangegeven zich niet vrijwillig te zullen melden voor opvang en de vrijheidsbeperkende maatregel kan niet worden opgeheven. Dit betekent dat hij niet administratief kan worden geplaatst bij COA Utrecht, omdat hij reeds is doorverwezen naar medische specialisten in Utrecht. Het niet opvangen van T. zou zijn medische situatie snel doen verslechteren.

Na overleg met de gemeente en na het inwinnen van informatie bij sociaal-medische zorg hebben we gezamenlijk besloten om T. opvang te verlenen. Dit stelt hem in staat om te stabiliseren en vanaf dat punt verder te werken aan zijn terugkeer naar COA.

Terugkeerverhalen

Casus M.

Eind 2023 arriveerde M. in Nederland en leefde hij in Utrecht op straat zonder verblijfsvergunning. Aanvankelijk was hij vastbesloten geen asiel aan te vragen en wilde hij ongedocumenteerd werk vinden. Echter, toen zijn gezondheid verslechterde en zijn mobiliteit moeilijker werd, hebben wij tijdelijke opvang voor hem geregeld, zodat hij kon stabiliseren en zich kon richten op herstel. In deze periode besepte M. dat een leven in illegaliteit niet de juiste weg was. Hij gaf aan terug te willen keren naar Marokko om Ramadan met zijn ouders door te brengen. De week daarop vertrok hij vanaf Rotterdam Airport naar Tanger, Marokko, met een klein budget dat hij had gekregen om cadeaus voor zijn familie te kunnen kopen.

Casus J.

J. verbleef niet langer legaal in Nederland en vroeg ons om hulp bij zijn terugkeer naar Marokko. Hij had een dwarslaesie en was afhankelijk van een rolstoel. Samen hebben we zijn familiebanden, zowel in Nederland als in zijn land van herkomst, opnieuw opgebouwd, omdat deze waren verbroken. Nadat we ervoor hadden gezorgd dat zijn zorg goed was geregeld met Bijzonder Vertrek van DT&V in Marokko, hebben we geholpen bij het afronden van de benodigde papieren bij het Marokkaanse consulaat. Nadat de documenten waren afgegeven, hebben we J. en zijn familie begeleid op hun vlucht naar Marokko, waar we hem door de douane en naar zijn eerste doktersafspraken hebben begeleid. Vervolgens hebben we J. overgedragen aan de zorg van zijn familie, en tot op de dag van vandaag blijven we hem ondersteunen door bijvoorbeeld het sturen van medische hulpmiddelen of het helpen bij zijn inschrijving bij een gezondheidscentrum

Casus H. en H.

Moeder H. en zoon H. hebben wij via onze veldwerkzaamheden bij ons in de begeleiding gekregen. Moeder H. was in Nederland om haar zoon A., die in TBS-kliniek 'Veldzicht' verbleef, te bezoeken. Inmiddels was haar visum verlopen en was ze in de daklozenopvang van Utrecht terechtgekomen, waar zoon H., die ook onrechtmatig in Nederland verbleef, haar had opgezocht. Wij hebben een ontmoeting tussen zoon/broer A. gefaciliteerd. We hebben voor hen beiden passende opvang geregeld en een terugkeertraject opgezet in samenwerking met DT&V en de EURP-partner in Algerije. Hierbij hebben we concrete perspectiefplannen voor hen opgesteld voor hun toekomst in Algerije. Moeder H. en zoon H. zijn in september 2024 teruggekeerd en ontvangen nazorg van Meldpunt voor Perspectief.

Daarnaast hebben we inmiddels ook zoon/broer A. in onze begeleiding opgenomen en werken we nauw samen met Veldzicht om, zodra zijn behandeling succesvol verloopt, zijn terugkeer te realiseren.

Slotwoord

Met dit rapport bieden wij een uitgebreide inkijk in de resultaten, trends en uitdagingen waarmee het Meldpunt voor Perspectief in 2024 te maken heeft gehad. De factsheet toont een helder overzicht van de kenmerken van onze doelgroep en de behaalde resultaten, terwijl de casuïstiek verderop in het rapport inzicht biedt in onze interventies en de impact van ons werk op individueel niveau. Deze combinatie van data en praktijkverhalen onderstreept onze aanpak: flexibel, cliëntgericht en gebaseerd op samenwerking met ketenpartners.

Het begeleiden van ongedocumenteerde Noord-Afrikaanse migranten vraagt om voortdurende innovatie, strategisch inzicht en een diep begrip van de complexe context waarin zij zich bevinden. Met dit document hopen we niet alleen verantwoording af te leggen, maar ook bij te dragen aan een breder begrip van de realiteit en mogelijkheden binnen dit grensoverstijgende domein.

Wij blijven ons inzetten voor duurzame oplossingen en hopen dat dit rapport inspiratie biedt voor verdere samenwerking en gezamenlijke stappen richting een toekomst met perspectief.